

Faqir Chand v. Gram Sabha (Dhillon, J.)

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਭੂਮਿਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਲੋ ਜੇ.

ਫਕੀਰ ਚੰਦ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1967 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 439

4 ਮਾਰਚ 1970 ਈ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1961 ਦਾ XVIII) — ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਅਤੇ 13— ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ (1887 ਦਾ XVII) — ਸੈਕਸ਼ਨ 98 ਅਤੇ 99 — ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ (1890 ਦਾ I)- ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ- ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ- ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ- ਬਕਾਇਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਉਪਾਅ- ਕੀ ਬਕਾਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸਬੰਧ ਉਪਚਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਨਿਯਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਰਾਹੀਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਇਹ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਰੋਧ ਤਹਿਤ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਵਿਚ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 76 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਕਿਰਾਇਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਵਲ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਸੂਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਸੂਲਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਖਰਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ।

(ਪਾਰਾ 8, 11 ਅਤੇ 14)

1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1967 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਣਾ, ਵਧੀਕ ਉਪ-ਜੱਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ।

UI ਕਲਾਸ, ਬੱਸੀ, ਮਿਤੀ 8 ਫਰਵਰੀ, 1966, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਅੱਛਰਾ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ।

ਆਰ.ਕੇ.ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਨਿਰਣਾ

(8) ਐਸ ਡੀ ਐਲ, ਜੇ.- ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡ ਲੜੂਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 13 ਵਿੱਘੋ ਅਤੇ 4 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਰੁਪਏ 'ਤੇ 12 ਪ੍ਰਤੀ ਵਿੱਘੋ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੋ ਤਿਹ ਰੁ. ਸਾਲ 1961 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ 50 ਰੁਪਏ ਜੋ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਬਕਾਇਦਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੋਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 1,230.25 ਪੀ. ਹੁਣ ਉਸ ਤੋਂ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਪਹਿਲਾ ਦਰਜਾ, ਬੱਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

(2) ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ"

(3) ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅੱਛਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

(4) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਸਿਰਫ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬਕਾਇਦਾ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਬਕਾਇਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਹੈ। ਦੋ ਬਕਾਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਕਾਇਦਾ ਕੀ ਹੈ।

ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦ ਕਟੋਰੀਅਨ ਜਨਰਲ ਆਫ ਇਵੈਕਿਊ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ (1) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਡਮਿਨੀਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕਿਊ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ (1) ਕਿ ਰਕਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਟੋਰੀਅਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਅਤੇ (2) ਕਿ ਰਕਮ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(5) ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ: ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ

ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 98 ਅਤੇ 99 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 98 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ: -

“ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੂਮੀ-ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ

ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 99 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"99. (1) ਅਧਿਆਇ VI ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਕਮ ਭੂਮੀ-ਮਾਲੀਆ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੈ।

(2) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਥੇ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਭੂਮੀ-ਮਾਲੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।) ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ।"

(6) Theitecontentionhof the.rlearnedn ਵਕੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ:ti ਧਾਰਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਰਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(1) 1956 FLR 490.

ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ। ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 99 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੈਪਟਰ VI ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 98 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ VI ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 78 ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ VI ਵਿੱਚ ਹੈ, ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ, 1890 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“ਜਿੱਥੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਰਕਮ ਵਸੂਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਦਫਤਰ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੰਮ ਕਰੋ,

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਕਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ।

(7) ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਭੇਜਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਅਧੀਨ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(8) ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ: -

ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬਕਾਇਆ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਭੂਮੀ-ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਖੇਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(9) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੀਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਪਲ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੀਜ਼, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਂ ਪਟੇਦਾਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਜੋ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਰੱਦ ਜਾਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(10) ਫਿਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

(11) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ

ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਚ ਨਿਯਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

(12) ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 48 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ

ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48(1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਬਕਾਇਆ' ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ 'ਬਕਾਇਆ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਰਿਵਾਜ, ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੰਗਣ, ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਦੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਗਰਾਹੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(13) ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਵਿੱਚ, ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ' ਹੈ। 'ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼', ਸਥਾਈ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਵੈਸਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਪੁਸਤਕ, ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ: "ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ; ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ; ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ; ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ;"। ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਕੀਮ ਐਡਮਿਨੀਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ (1950 ਦਾ XXXI) ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਸੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(14) ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 76 ਦੇ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਿਕਵਰੀ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 76 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਦੁਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਕਿਰਾਇਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ 'ਤੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਰੋਧ ਅਧੀਨ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਸੂਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਾਈਨਲ

ਕੁਲਬੀਰ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਵੀਰਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ (ਜੇਓ, ਜ.)

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ।

(15) ਮੈਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ 1 ਵਿੱਚੋਂ 5 ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 98 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 99 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ VI ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਰੋਧ ਅਧੀਨ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਮਰੱਥ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰੇ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 78 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ।

(16) ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨੋਰੀਸੇਰਿਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਢੀ ਜੇ.

ਕੁਲਬੀਰ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਵਿਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

••

1969 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 336

5 ਮਾਰਚ 1970 ਈ

ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ (1970 ਦਾ VII) — ਸੈਕਸ਼ਨ 7 (iv) (c) ਅਤੇ 7 (v) — ਹਿੰਦੂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਐਕਟ (1956 ਦਾ XXXII) — ਸੈਕਸ਼ਨ 8 — ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ (1377 ਦਾ I) — ਸੈਕਸ਼ਨ 42 — ਜਾਇਦਾਦ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੇ ਗਏ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ — ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ — ਅਜਿਹੇ ਨਾਬਾਲਗ — ਕੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ — ਕੇਵਲ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ — ਕੀ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਹੈ — ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ — ਕੋਰਟ ਫੀਸ — ਕੀ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ — ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਹੀ ਰੂਪ — ਕੀ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੁਆਰਾ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ